«شرق» تلاش تهران و واشنگتن برای تبادل پیام و احتمال وجود مذاکرات محرمانه دو طرف را بررسی می‌کند

مذاکرات چراغ خاموش؟

شـرق: به‌تازگی سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا تأکید کرد دولت این کشـور راه‌هایی را برای برقراری ارتباط با ایران و طرح موضوعات مهم حفظ کرده است. این ادعایی بود که یک سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا در گفت‌وگو با روزنامه اسرائیل هیوم به آن اشاره داشت و در این زمینه تصریح کرد که دولت بایدن چندین روش ارتباطی غیررسمی با ایران را برای طرح مسائل متعدد بین دو کشور حفظ کرده است. اما این دیپلمات آمریکایی موضوع بازگشت دولت بایدن به توافق هسته‌ای را رد و عنوان کرد که کماکان احیای برجام با ایران در دستور کار واشنگتن نیست. او دراین‌باره گفت: «ما راه‌هایی برای برقراری ارتباط با ایران درباره مسائل نگران‌کننده مانند موضوع آزادی شـهروندان آمریکایی داریم، اما قصد نداریم جزئیات آنها را بیان کنیم».این سخنگو در ادامه تأکید کرد در این مرحله بازگشت به توافق هسته‌ای با ایران مهم نیست. این دیپلمات با تکرار ادعای حمایت واشنگتن از مردم کشورمان افزود: «توافق هسته‌ای اکنون در مرکز توجه ما نیست. ما از ماه سپتامبر روی دفاع از مردم ایران و علیه مشـارکت نظامی عمیق ایران با روسـیه و جنگ در اوکراین تمرکز کرده‌ایم». در همین راستا ناصر کنعانی، سخنگوی وزارت امور خارجه نیز دیروز (دوشنبه) در نشسـت هفتگی خود با خبرنگاران و در پاسخ به این سـؤال که مقامات آمریکایی به دنبال تحولات اخیر در ایران در سه ماه گذشته چندین بار اعلام کرده‌اند موضوع مذاکرات مربوط به رفع تحریم‌ها اکنون در دستور کار آنها نیست و با وجود این ادعا سؤال این است که آیا تبادل پیام و مذاکره بین ایران و آمریکا از طریق واسطه‌ها در حال انجام است یا نه؟ به بیان این جمله کوتاه بسنده کرد که «تبادل پیام و انعکاس دیدگاه‌ها به طرق مختلف بین دو کشور وجود دارد».

مذاکرات محرمانه؟

امـا تبادل پیام و انعکاس دیدگاه بین ایران و آمریکا در این شـرایط چه معنایی دارد؟ آیا با توجه به سابقه دو کشور ذیل مذاکرات محرمانه عمان در واپسـین روزهای دولت دهم که زمینه را برای شـکل‌گیری برجام در سـال ۲۰۱۵ فراهم کرد، می‌توان گفت اکنون هم دور دیگری از مذاکرات غیرعلنی بین تهران و واشـنگتن بر سر احیای برجام در دستور کار دو طرف قرار دارد؟ این سـؤالی است که عبدالرضا فرجی‌راد در پاسخ به آن اعتقاد دارد: «می‌توان این احتمال را داد که به واسـطه مسـائل سیاسـی ایران و به دنبال آن پررنگ‌شدن فشار افکار عمومـی بر دولت‌های اروپایی و آمریـکا، فضا برای مذاکرات غیرعلنی و مخفیانه شـکل بگیرد». از این منظر، سفیر پیشین ایسلند، گزینه مذاکرات غیرعلنی را بسیار جدی می‌داند؛ چراکه به باور او در سـایه برخی اتفاقات ایـن امکان وجود ندارد که مانند ادوار پیشین ایران، سه کشور اروپایی عضو برجام، آمریکا، روسیه، چین و اتحادیه اروپا علنا در هتل کوبورگ وین گرد هم بیایند و در سـایه حضور پررنگ عکاسان و خبرنگاران بتوانند گفت‌وگوهای هسـته‌ای را پیش ببرنـد؛ بنابراین فرجی‌راد به «شـرق» می‌گوید چون اروپایی‌ها و آمریکا از یک سـو نگران گسترده‌ترشـدن ابعاد فعالیت‌های هسته‌ای ایران هستند و از سوی دیگر نمی‌توانند به واسطه فشار افکار عمومی مذاکرات علنی با ایران داشـته باشـند، بهترین گزینه و سـناریو را برای مدیریت این شـرایط در پیگیری مذاکـرات مخفی و غیرعلنی می‌بینند.

سفیر اسـبق ایران در نروژ گریزی نیز به ادعای دیپلماتیک آمریکایی‌هـا و اروپایی‌ها درباره خروج مذاکرات هسـته‌ای از دسـتور کار سیاسـت خارجی آنها می‌زند و برای تبیین بیشتر این ادعا یادآور می‌شود که اکنون نمی‌توان انتظاری غیر از این موضع‌گیری‌ها داشـت؛ چون به نظر فرجی‌راد درحال‌حاضر فشـار افکار عمومی به قدری بر اروپایی‌ها افزایش پیدا کرده که حتی کار به کفالت سیاسـی چهره‌های پارلمانی اروپا هم کشـیده شده اسـت. در چنین شـرایطی این تحلیلگر مسائل بین‌الملل بدیهـی می‌داند که طرف غربی بـرای تعدیل این فشـارها و پاسـخ‌گویی به افـکار عمومی در ظاهـر ادعای مذاکره‌نکردن با ایران را مطرح کند.

سفیر پیشین ایران در مجارستان روی شکل و فرم مذاکرات غیرمسـتقیم و محرمانه احتمالی هم دسـت می‌گذارد و در تشـریح آن به «شـرق» می‌گوید: «اگر این مذاکرات محرمانه احتمالی صورت بگیرد، یا به واسـطه کشـورهای میانجیگر منطقه مانند عمان، قطر و... خواهد بود یا از طریق دفتر حافظ منافع آمریکا». فرجی‌راد حالت سـوم را ناظر بر فعال‌شـدن کانال اتحادیه اروپا می‌داند. این اسـتاد حـوزه ژئوپلیتیک در ترسیم دقیق‌تر و جزئی‌تر شـکل و ساختار مذاکرات احتمالی غیرمسـتقیم و تبـادل پیام‌ها بیـن تهران و واشـنگتن به این مهم نیز اشـاره دارد که اگر پای کشـوری مانند عمان در میان باشـد، احتمالا تبادل پیام‌های تهران و واشـنگتن و مذاکرات غیرعلنی صرفا به تلاش برای آزادشـدن زندانیان دوتابعیتی دو کشـور ایران و آمریکا محدود شود. اما این دیپلمات اسبق کشورمان درعین‌حال تأکید دارد که اگر مذاکرات از طرف دفتر حافظ منافع یا اتحادیه اروپا انجام شـود، می‌تواند موضوعات کلان‌تری مانند برجام را هم در بر بگیرد.

با وجود همه نکات یادشده، فرجی‌راد این موضوع مهم را هم گوشزد می‌کند که با وجود احتمال مذاکرات غیرمستقیم و محرمانه و تبادل پیام بین ایران و آمریکا، اگر تهران در شـرایط کنونی بـه دنبال حصول توافق و به تبـع آن بهبود وضعیت اقتصادی و معیشـی است، باید به برخی امور هم سروسامان بدهـد و به نوعـی آنها را مدیریـت کند. در کنـار آن به باور دیپلمات پیشین کشور، تهران مجبور است اختلافات پادمانی خود بـا آژانس بین‌المللی انرژی اتمی را هم حل‌وفصل کند. بنابراین از این منظر، استاد ژئوپلیتیک صرف شکل‌گیری کانال تبادل پیام یا آغاز پروسه مذاکرات محرمانه احتمالی بین تهران و واشـنگتن را به معنای حصول توافق نمی‌داند، بلکه سفیر اسبق ایران در نروژ آن را مسیری تلقی می‌کند که برای رسیدن به نقطه ایدئال باید از شر موانع خلاص شود.

نتانیاهو، بازیگر جدید ۲۰۲۳

با وجود آنکه واشنگتن و سـه کشور اروپایی عضو برجام در چهار مـاه اخیر عملا سیاسـت خارجی خـود را منهای برنامه هسـته‌ای ایران تعریف کرده‌انـد و فعلا روی موضوع حقوق بشر و جنگ اوکراین تمرکز دارند، اما بنیامین نتانیاهو، نخسـت‌وزیر جدید اسـرائیل، اولویت خود در حوزه سیاست خارجی را ایران و در صدر آن تقابل با برنامه هسته‌ای و توقف کامل روند احیای برجام قرار داده است. هفته گذشته نتانیاهو در اولین جلسه کابینه سیاسی-امنیتی خود گفت که بازگشت به توافق هسته‌ای اولیه با وجود به بن‌بست رسیدن مذاکرات کاملا ممکن اسـت. با این حـال آنتونی بلینکـن، وزیر امور خارجه آمریکا، به‌تازگـی در گفت‌وگو با الی کوهن، وزیر امور خارجه جدید اسرائیل، بیان کرد توافق هسته‌ای در این مرحله اجراشدنی نیسـت. البته بنا بر گزارش رسانه‌های اسرائیلی، مقامات ارشد آمریکا قرار است در ماه میلادی جاری در قدس اشغالی با بنیامین نتانیاهو و کابینه او دیدار کنند و رایزنی‌هایی سیاسـی درباره موضوعات مهم ازجمله ایران داشته باشند. آن‌گونه که شـبکه آی۲۴ در تشـریح جزئیات این خبر آورده است، سفر آنتونی بلینکن، وزیر امور خارجه آمریکا، قرار است به منظور آشنایی بهتر دولت بایدن با دستور کار دولت جدید رژیم صهیونیستی صورت گیرد. طبق گزارش‌ها، سفر بلینکن همچنین به‌منظور آماده‌سازی مقدمات سفر ماه فوریه بنیامین نتانیاهو به آمریکا انجام می‌شود. پیش از سفر بلینکن، جیک سالیوان، مشاور امنیت ملی آمریکا قرار است ۱۹ ژانویه برای برخی رایزنی‌های سیاسـی با نتانیاهـو و وزرای کابینه او در قدس اشغالی باشد. هم سالیوان و هم بلینکن تلاش خواهند کرد با نتانیاهو و کابینه او بر سـر حساس‌ترین مسائل ازجمله «تهدید ایران»، روابط با فلسطین و تلاش‌هایشان برای کشاندن اسرائیل به دیوان بین‌المللی کیفری و جنگ اوکراین به تفاهم برسند.

مجموعـه این اخبـار و گزارش‌هـا درباره مناسـبات تل‌آویو - واشـنگتن خود را به نشسـت دیروز سـخنگوی وزارت امور خارجه هم کشـاند. او در پاسـخ به پرسشـی درباره رایزنی‌های مسـتمر مقامات آمریکایی و اسرائیل با محوریت و دسـتور کار ایران و نـگاه تهران در این موضوع تصریـح کرد: «اینکـه مقامات آمریکایی بـا مقامات رژیم صهیونیسـتی درباره ایران گفت‌وگو می‌کنند، چیز جدیدی نیست. متأسفانه بر اساس اسناد و شواهد، سیاست خارجی آمریـکا در قبال ایـران در گروگان صهیونیسـت‌ها و رژیم صهیونیستی است».

در ادامـه کنعانی به تلاش مشـترک اسـرائیل و آمریکا درباره مذاکـرات برجامی و آخرین وضعیـت گفت‌وگوهای هسته‌ای هم بیان کرد: «همان‌طور که بارها اعلام شده است، موضوع هسته‌ای تنها موضوع سیاست خارجی ایران نیست و توافق نیز یک مسـئله دوجانبه است و همان‌طور که بارها اعلام کرده‌ایم کشـوری که نقض تعهد کرده و باید پاسـخ‌گو باشد دولت آمریکا اسـت». کنعانی ضمن تأکید بر این نکته که سیاست ایران در قبال موضوع هسته‌ای روشن است و در همان چارچوب عمل می‌کند، گفت: «ما دارای آمادگی برای جمع‌بندی مذاکرات مبتنی بر بسـته‌ای که ارائه شـده است هسـتیم . البته همان‌طور که بارها گفته‌ایم، ذره‌ای از خطوط قرمز و حقوق مردم ایران در این زمینه عدول نمی‌کنیم و این خواسـته مردم ایران اسـت و تیم مذاکره‌کننده ایران در این چارچوب عمل کرده و می‌کند».

اگرچه ایران دوباره از آمادگی برای احیای توافق هسته‌ای گفت اما سـیر تحـولات حکایـت از آن دارد که بـا روی کار آمدن نتانیاهو دیگر برجامی وجود ندارد. این گزاره‌ای اسـت که اسـتفان والت در فارن‌پالیسـی هم به آن اشـاره کرد. این نظریه‌پرداز برجسـته روابط بین‌الملل در بخشی از یادداشت خود که مربوط به ایران اسـت، می‌نویسد: «در سال ۲۰۲۱، من هشدار دادم که احتمالا بایدن با فشار مجدد برای اقدام نظامی علیه ایران مواجه شـود. در اینجا من بیش از حد بدبین بودم؛ چون این موضوع هرگز در سال ۲۰۲۲ به نقطه عطفی نرسید. اما بنیامین نتانیاهو به‌عنوان نخسـت‌وزیر بازگشته و در رأس دست‌راسـتی‌ترین کابینه در تاریخ اسـرائیل قرار گرفته است. هرگونه امکان دسـتیابی به توافقی جدید برای محدودکردن برنامه هسته‌ای ایران اکنون مانند یک رؤیا به نظر می‌رسد».

والت ادامـه می‌دهد: «تصمیم احمقانـه دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری سـابق ایالات متحده برای خـروج از توافق برجام، به تهران اجازه داد تا نسبت به زمانی که برنامه جامع اقدام مشـترک اجرا می‌شـد، به بمب نزدیک‌تر شود و به نظر می‌رسد مقامات فعلی ایران بیشتر علاقه‌مند به ذخیره اورانیوم با غنای بالا و تقویت زیرساخت هسته‌ای خود نسبت به مذاکره در مورد محدودیت‌های جدید هستند». این نظریه‌پرداز معتقد اسـت «آمادگی و تمایل ایران برای ارائـه هواپیماهای بدون سرنشین به روسیه، احتمال پیشرفت دیپلماتیک در آن جبهه را کمتر می‌کند. نتانیاهو قبلا گفته بود که توقف برنامه هسته‌ای ایران یکی از اهداف اصلی سیاسـت خارجی وی است و این به معنای تحت فشـار قراردادن دولت بایدن برای حمایت از اقدامات تهاجمی‌تر است. جنگ در خاورمیانه احتمالا آخرین چیزی اسـت که بایـدن و آنتونی بلینکن، وزیـر امور خارجه ایـالات متحده، درحال‌حاضر می‌خواهنـد، اما این امر مانع از آن نمی‌شود که نتانیاهو و متحدانش در داخل ایالات متحده برنامه خود را پیش نبرند».

علاوه بر آنچه استفان والت در فارن‌پالیسی نوشته، ریچارد هاس، رئیس اندیشکده «شـورای روابط خارجی» آمریکا هم در وب‌سـایت «پراجکت سـیندیکیت» در ۱۰ محور دست به پیش‌بینی روند تحولات جهانی در سال ۲۰۲۳ دست می‌زند و آخرین محور را هم به ایران اختصاص می‌دهد. هاس اعتقاد دارد «ایران احتمالا موضوع غالب سـال ۲۰۲۳ خواهد بود». از طـرف دیگر هاس به این نکته مهم نیز اشـاره دارد که «با توجه به همراهی ایران با روسـیه و تمایل ایالات متحده برای اجتناب از ایجاد یک مسـیر نجات اقتصادی برای ایران، برجام احیا نخواهد شد». رئیس اندیشکده «شورای روابط خارجی» آمریکا در پایان ارزیابی خود عنوان می‌کند: «ایران ممکن است به امید دسـتیابی به یک گشایش، به پیشبرد برنامه تسلیحات هسـته‌ای خود ادامه دهد که البته احتمال دارد باعث حمله اسرائیل نیز بشود. این اتفاقات ممکن است سال نو مبارکی را ایجاد نکند اما سالی جالب را تضمین می‌کند».

برخلاف آنچه اسـتفان والت و ریچارد هاس نوشـته‌اند، فرجـی‌راد بازگشـت بنیامیـن نتانیاهو به قدرت در واپسـین روزهای سـال ۲۰۲۲ را عامـل تأثیرگذاری بـرای عدم احیای برجام نمی‌داند. دیپلمات اسبق کشورمان مؤید این گزاره خود را روند تحولات سـال‌های ۲۰۱۴ و ۲۰۱۵ می‌داند که نهایتا به برجام ختم شد. از نگاه این تحلیلگر مسائل بین‌الملل، نتانیاهو با وجود تمام تلاش‌های مخرب خود در آن سـال‌ها نتوانست مانع از شـکل‌گیری برجام توسـط دولت باراک اوباما شود. با این ارزیابی، فرجی‌راد در ادامه گپ‌وگفتش با «شـرق» یادآرو می‌شـود که اکنون هم جو بایدن به‌عنـوان معاون‌اول دولت بـاراک اوبامـا و رئیس‌جمهـوری فعلی آمریکا سـعی دارد میـراث آن دولت را برای خود حفظ کند. با چنین خوانشـی، سـفیر پیشـین ایران در نوروز یقین دارد که جو بایدن به احیای توافق هسته‌ای می‌اندیشد؛ اما به باور فرجی‌راد چون در چهار ماه اخیر فشـار افکار عمومی به واسطه موضوع حقوق بشر و مسـئله جنگ اوکراین علیه تهران پررنگ شده است و فضا برای مذاکرات علنی وجود ندارد، جو بایدن می‌تواند مذاکرات محرمانه را ولو با فشـارهای نتانیاهو در دستور کار قرار دهد. حتی سـفیر پیشین ایران در ایسلند این احتمال را هم می‌دهد که در سایه مواضع مقامات ایران و آمریکا در چند روز گذشته، روند و پروسـه تبادل پیـام و مذاکرات غیرعلنـی و محرمانه تاکنون انجام شده باشد. بنابراین به زعم فرجی‌راد اگر تاکنون مذاکرات محرمانه‌ای شـکل گرفته باشـد، حکایت از آن دارد که مخالفت‌هـای نتانیاهو نمی‌تواند پارامتر تعیین‌کننده برای احیای برجام باشد.

البتـه این اسـتاد دانشـگاه اذعـان دارد که فشـارهای نخست‌وزیر صهیونیست‌ها می‌تواند روند را با مشکل و کندی مواجه کند، ولی نمی‌تواند آن را به انسـداد کامل بکشـاند و مذاکرات هسـته‌ای را به شکست برساند. از طرف دیگر سفیر پیشین کشـور به این گزاره مهم نیز اشـاره دارد که «روی کار آمدن بنیامیـن نتانیاهو بـه معنای تغییر سیاسـت خارجی ضدایرانی تل‌آویو نیست». با این نگاه، فرجی‌راد به تلاش‌های کارشکنانه، ترور، جاسوسـی، خرابکاری و تکاپوهای سیاسی و دیپلماتیک اسـرائیل در دوره نفتالی بنت و یائیر لاپید نقبی می‌زند و یادآور می‌شود که همین سیاست ضدایرانی در تمام این مدت وجود داشـت اما جو بایـدن در مقاطع حتی تا مرز توافـق با ایران هم پیش رفت. بنابراین اگرچه این کارشـناس مسـائل بین‌الملل اعتراف می‌کند که شاید ضرباهنگ و شدت نگاه ضدایرانی اسرائیل در دوره نتانیاهو پررنگ‌تر از قبل شود، امـا آن را لزوما به معنای موفقیت نتانیاهو در تحت‌الشـعاع قراردادن سیاسـت خارجی اروپا و آمریکا بـرای عدم احیای برجام نمی‌داند. دیپلمات پیشین کشور در پایان تأکید دارد که اگر آمریکا اولویت سیاست خارجی خود را به توافق هسته‌ای اختصاص دهـد، نتانیاهو اگرچه اکنـون در وضعیت بهتری نسـبت به سـال‌های ۲۰۱۴ و ۲۰۱۵ قرار دارد و می‌تواند روی موج ضدایرانی فعلی یک مانور دیپلماتیک تمام‌عیار داشـته باشـد، اما نهایتا مانند هشت‌سال پیش مجبور است توافقات احتمالی را بپذیرد.

اخبـار برگـزیـده

در جلسه شورای عالی قوه قضائیه مطرح شد

دستور قاضی‌القضات برای آزادی زندانیان واجد شرایط به مناسبت میلاد حضرت زهرا (س)

به گزارش مرکز رسانه قوه قضائیه، حجت‌الاسلام‌والمسلمین محسنی‌اژه‌ای، روز دوشنبه (۱۹ دی) طی سـخنانی در نشست شـورای عالی قوه قضائیه به مسئولان و مراجع ذی‌ربط قضائی دستور داد و گفت: «با توجه به درپیش‌بودن ولادت باسعادت حضرت زهرا(س) تمهیدات لازم را برای آزادی و بهره‌مندی از ارفاقات قانونی در قبال آن دسـته از زندانیان واجد شـرایط فراهم آورند». رئیس عدلیه تأکید کرد: این آزادی و بهره‌مندی از ارفاقات قانونی صرفا شامل محکومان زندانی واجد شرایط نشود، بلکه چنانچه برای یک متهم قرار بازداشت موقت صادر شده و وجوه منتهی به بازداشت موقت او منتفی شده، نسبت به تجدیدنظر در قبال قرار صادره برای او اقدام شود تا او ولو یک روز یا نصف روز زودتر به آغوش خانواده خود بازگردد. رئیس قوه قضائیه گفت: همچنین مسـئولان و مراجع ذی‌ربط قضائی به برکت میلاد پربرکت پیش‌رو، در صورت لزوم و امکان، تسـهیلاتی را در قبال آن دسـته از افراد که قادر به تأمین قرار صادره برای خود نیستند، فراهـم آورند. رئیس دسـتگاه قضا تصریح کرد: در مواردی ممکن اسـت مقام ذی‌ربط قضائی حسـب محتوای یک گزارش دریافتی از مرجعی رسمی، قرار سنگینی را برای یک فرد صادر کند که بدیهی است این فرد از تأمین آن قرار و آزادی عاجز است؛ در این‌گونه موارد نیز مقام ذی‌ربط قضائی در صورت امکان و لزوم و انجام بررسی‌های کامل، در آن قرار صادره تجدیدنظر کند.

ادامـه از صـفحـه اول

این عدد افتخار ندارد

در روزهای اخیر و در شرایطی که جدال بین مجلس و دولت بر سر تقدم و تأخر ارائه لایحه بودجه و برنامه هفتم توسعه (برنامه‌ای که مفیدبودن آن با تحقق تنها ۳۰ درصد اهداف شش برنامه قبلی زیر سـؤال جدی اسـت) بالا گرفته است، در رسـانه دولت با شوق و ذوق تیتر زده می‌شـود: «پرداخت ۵۳۰ هزار میلیارد تومـان یارانه به مردم در لایحـه ۱۴۰۲» (روزنامه ایران، ۱۰/۱۴). به نوشته این رسانه در بودجه سال آتی «۳۶۰ هزار میلیارد تومان یارانه نقدی، ۱۰۴ هزار میلیارد تومان یارانه نان و ۶۹ هزار میلیارد تومان یارانه دارو» در نظر گرفته شده است.

گزارش اخیر وزارت رفاه نشان می‌دهد خط فقر سرانه از یک‌میلیون‌و ۶۸۲ هزار تومان در سال گذشته به دومیلیون‌و ۸۵۰ هزار تومان در امسال و خط فقر یک خانواده چهارنفره از چهارمیلیون‌و ۶۸۲ هزار تومان در سـال قبل به هفت‌میلیون‌و ۷۰۰ هزار تومان در سـال جاری رسیده است. در یک دهه اخیر سـطح رفاه خانوارهـای ایرانی حدود ۳۷ درصد کاهش یافته و ۱۰ درصد اقشـار کم‌درآمد جمعیتی کشور با حدود ۳۰ درصد کاهش سطح رفاه مواجه بوده‌اند. گزارش‌های مرکز آمـار همچنین از میزان نابرابری در توزیع درآمد خانوارها و شـکاف طبقاتی بیش از ۴۰درصدی جامعـه حکایت می‌کند. علاوه بر ضریب جینی، نابرابری در ثروت نیز هرسـاله رو به گسـترش بوده به‌طوری‌که ۸۰ درصد سـپرده‌های حقیقی بانک‌ها در اختیار ۱۰ درصد سـپرده‌گذاران است و ۹۰ درصد دیگر سـپرده‌گذاران تنها ۲۰ درصد سـپرده‌های بانکی را در اختیار دارند. این اعداد و ارقام نشـان می‌دهد در چند سـال اخیر و به احتمال بسـیار با افزایش تحریم‌های بین‌المللی و کوچک‌شدن اقتصاد (متوسط سرمایه‌گذاری و رشد اقتصادی صفر و تورم بالای ۳۰درصدی در یک دهه گذشـته) تقریبا به‌طور هماهنگ و یکسان از میزان جمعیت پردرآمد و قشر متوسط جامعه کاسته و به تعداد اقشار کم‌درآمد افزوده شده است. درواقع به‌جز قشر کوچکی، رفاه همه اقشار -کم‌درآمدها با سرعت بیشتر- در سراشیبی نزولی قرار گرفته است. چنان‌که قدرت خرید هر فرد ایرانی در سال گذشته نسبت به سال ۱۳۹۰ حدود یک‌سوم کاهش یافته و در صورت تحقق رشد اقتصادی هشـت‌درصدی وعده داده‌شده از سـال آتی به بعد (که بسیار بعید است)، چند سال زمان نیاز خواهد بود تا به سـطح درآمد سرانه سـال ۱۳۹۰ بازگردیم. نسخه سیاست‌گذار در این سال‌ها و به‌خصوص در دولت سـیزدهم با نافرجام‌گذاشتن برجام و تمایل‌نداشتن به اصلاحات سـاختاری اقتصادی، افزایش میزان و گستره توزیع یارانه‌ها به‌صورتی غیرهدفمند و فله‌ای بوده است. چنان‌که سال‌هاست حجم عظیمی از منابع مالی و اقتصادی کشور تحت عناوین یارانه‌های مسـتقیم و غیرمستقیم، کمک‌های غیرنقدی، توزیع سهام عدالت و... در قالب نهادهای مختلف و ازجمله سازمان بهزیستی، کمیته امداد و... هزینه می‌شود. این در حالی است که بارها از سوی کارشناسان اقتصادی عنوان شده که سیاست توزیع یارانه صرفا در وضعیتی کارساز است که افراد و گروه‌های کوچک اجتماعی به علل مختلف ازجمله شـوک‌های ناشی از بیماری، بی‌کاری و... دچار ازکارافتادگی و فقدان یا کاهش درآمد شده باشند نه هنگامی که بیش از یک‌سوم جمعیت یک کشور به زیر خط فقر سقوط کرده و کسر بزرگ‌تری از جامعه دچار فقر نسبی‌اند و به سختی گذران امور می‌کنند و این روند نیز با تورم‌های ۴۰ و ۵۰درصدی هرروزه تشـدید هم می‌شود. باید پذیریم که جز آزاد و رقابتی‌شدن اقتصاد و بزرگ‌شدن آن و تولید ثروت و ایجاد اشتغال و درآمد از طریق اصلاحات سـاختاری و رفع تحریم‌ها که همچون خوره تمامی پیکره اقتصاد را می‌خورد و همسوشدن سیاست خارجی با رفاه و پیشرفت جامعه، جامعه‌ای برخوردار از حقوق و آزادی‌های مشـروع و قانونی، راه نجات دیگری وجود ندارد و با منابع اندک فعلی جز توزیع فقر کار دیگری نمی‌شود کرد. رئیس اتاق تهران اخیرا از عقب‌ماندگی ۵۰۰ میلیارد دلاری ایران از ترکیه و کاهش رشد سرمایه‌گذاری به استهلاک و ضرر صد میلیارد دلاری عدم فروش نفت سخن گفت (رسانه‌ها، ۱۰/۱۳). به نظر می‌رسد همین یک اظهارنظر تنزل شدید اقتصادی کشور را به خوبی نشان می‌دهد، نزولی که نتیجه‌ای جز فقر و فسـاد ندارد (گم‌شـدن ۵۰ میلیون قرص نـان لواش در نانوایی‌ها، مشـاور وزیر اقتصاد، ۱۰/۱۸)، آن‌هم در سـرزمینی که موهبت کم ندارد؛ از موقعیت جغرافیایی فوق‌العاده، منابع انرژی و معادن غنی، نیروی جوان باهوش و تحصیل‌کرده، تمدن و فرهنگ غنی و... ایرانی قوی و قدرتمند، ایرانی که به قول رئیس اتاق ایران «از زنجیره ارزش‌آفرینی جهانی در حال حذف‌شدن است و مسائلش پس از هفت دهه برنامه‌ریزی، از چالش‌های سطح توسعه به حاشیه تهیه آب و برق و غذا تقلیل یافته است» (۱۰/۱۸)، ایرانی که قلمرو او را به رسمیت بشناسند و خلیج همیشه فارسش را با عناوین جعلی نخوانند (اشاره به انجام مسابقات فوتبال کشورهای عربی در بصره عراق با عنوانی جعلی برای خلیج فارس) تنها با مردمی مرفه و آزاد و نه فقیر و مستأصل و چشم و دهان به جیب و دست دولت ساخته می‌شود.

ادامه از صفحه اول

«حکمرانی نو» یا «حکمرانی خوب»

تجربه زیسـته بشـری حاکی از ضرورت رعایت اصـول «حکمرانی خـوب» به‌عنوان پیش‌شـرط عام رشد اقتصادی، ثبات سیاسی و امنیت پایدار در هر کشوری است. این اصول ایجاب می‌کند که نهادهای دولتی و عمومی از مقبولیت مردمی و توانایی تخصصی لازم برای مدیریت منابع و امور عمومی و رفع نیازهای مردم برخوردار باشند. مهم این است که اصول «حکمرانی خوب» به‌عنوان حداقل‌های لازم در همه جوامع قابل اجرا و امری جهانشمول و فرافرهنگی است. این اصول با سنت دینی و فرهنگی همه جوامع سازگار است و ازجمله اکثر آنها در سـنت دینی ما مورد تأکید قرار داشته‌اند. اگر می‌پذیریم که اختراع مجدد چرخ عملی لغو اسـت، توجه به اصول «حکمرانی خوب» به شـرح زیر می‌تواند راهگشا باشد:

۱- مشارکت: یعنی امکان شرکت در روند تصمیم‌گیری و اجرای تصمیمات برای همه اقشار جامعه از طریق نهادها یا نمایندگان آنها به نحوی آگاهانه و سـازمان‌یافته که پیش‌نیاز آن فراهم‌بودن مقدمات لازم مانند آزادی اجتماع و بیان و امکان شکل‌گیری جامعه مدنی است.

۲- حکومت قانون: یعنی وجود نظامات حقوقی منصفانه از طریق نمایندگان واقعی مردم و اجرای بی‌طرفانه آنها به شکل واحد در مورد همگان و ازجمله اجرای اصول اولیه حقوق بشر توسط یک دستگاه قضائی مستقل و بی‌طرف و یک نیروی انتظامی حرفه‌ای و فسادناپذیر.

۳- شـفافیت: یعنی تصمیم‌گیری و اجرای تصمیمات در چارچوب قانون و با اطلاع عموم.

۴- پاسخ‌گویی: یعنی توانایی نهادهای حکمرانی برای ارائه خدمات به همه بدون تبعیض و در زمانی معقول. ۵- اجماع: یعنی حداکثر تلاش ممکن در جهت ایجاد وسیع‌ترین اجماع بین طیف‌های متنوع سیاسـی و اجتماعی در جامعه در مورد آنچه که بیشترین نفع را برای تمامـی جامعـه دارد و نحوه تأمین آن. ۶- انصاف و همه‌شـمولی: یعنی رفاه یک جامعه مشروط به این است که همه اعضای آن خودی محسوب شوند و کسی احساس نکند که از جریان اصلی جامعه حذف شده است. این مهم مستلزم آن است که همه اقشار و گروه‌ها، به‌ویژه آسیب‌پذیرترین آنها، فرصت کافی برای حفظ و افزایش سطح رفاه‌شان را داشته باشند.

۷- کارایی و کارآمدی: یعنی تحقق اهداف و رفع نیازهای جامعه ضمن توجه به محدودیت منابع موجود، جلوگیری از اتلاف منابع و حرکت در چارچوب توسـعه پایدار و قواعد حفظ محیط زیست. ۸- مسئولیت‌پذیری: یعنی نهادهای حکومتی، خصوصی و مدنی باید در برابر مردم مسئول عملکرد خود باشند و در قبال کسانی که تحت تأثیر تصمیمات یا اقدامات‌شان قرار می‌گیرند، مسئولیت‌پذیر باشـند. مسئولیت‌پذیری مکمل و نتیجه شفافیت و حکومت قانون است و ترتیبات آن را قانون و عرف هر جامعه مشخص می‌کند.

نوبت اول
شرکت ملی نفت ایران
شرکت نفت فلات قاره ایران

آگهی ارزیابی کیفی مناقصه عمومی دو مرحله ای با شماره مناقصه ۱۴۰۱/۰۸۱/ات
اجاره یک فروند کشتی (شناور) AHTS جهت ارائه خدمات در مناطق عملیاتی
شرکت نفت فلات قاره ایران

شرکت نفت فلات قاره ایران در نظر دارد فراخوان ارزیابی کیفی مناقصه فوق الذکر از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری فراخوان ارزیابی کیفی و مناقصه صرفاً از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir و شماره فراخوان ۲۰۰۱۰۹۳۶۳۱۰۰۰۲۹۶ انجام خواهد شد و کلیه آگهی ها و دعوت نامه ها، تغییرات، اصلاحات و... صرفاً از طریق سامانه ستاد به اطلاع مناقصه گران رسانده می شود. لازم است پیشنهاد دهندگان در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در فراخوان محقق سازند و بصورت منظم جهت دریافت دعوت نامه ها، تغییرات، اصلاحات به سامانه ستاد مراجعه نمایند.
اطلاعات تماس دستگاه مناقصه‌گزار: تلفن: ۲۳۹۴۲۵۲۰-۰۲۱
اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت:
مرکز تماس: ۱۴۵۶-۰۲۱ دفتر ثبت نام: ۸۸۹۶۹۷۳۷ و ۸۵۱۹۳۷۶۸
شناسه آگهی ۱۴۳۸۳۱۱ روابط عمومی شرکت نفت فلات قاره ایران

تجدید مناقصه
فراخوان مناقصه عمومی یک مرحله ای
تامین تجهیزات قفسه بندی؛ خرید، بارگیری، حمل، تخلیه و نصب در انبارهای سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی

سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی در نظر دارد باستناد ماده۷ مستندسازی فراخوان آیین نامه اجرایی نظام مستندسازی و اطلاع رسانی مناقصات، مناقصه عمومی یک مرحله ای تامین تجهیزات قفسه بندی تعدای از انبارهای خودرا از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به شماره فراخوان ۲۰۰۱۰۰۱۰۵۳۰۰۰۰۱۱ برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تاارائه پیشنهاد مناقصه گران و بازگشایی پاکت ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلی مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضا الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه انجام دهند.
تاریخ انتشار مناقصه در سامانه ساعت ۱۴ روز سه شنبه ۱۴۰۱/۱۰/۲۰ می باشد.
مهلت زمانی دانلود دریافت اسناد مناقصه از سایت: ساعت ۱۹ روز پنجشنبه ۱۴۰۱/۱۰/۲۲
مهلت زمانی ارائه پیشنهاد: ساعت ۱۶ روز دوشنبه ۱۴۰۱/۱۱/۰۳
زمان بازگشایی پاکت ها: ساعت ۱۰ روز سه شنبه ۱۴۰۱/۱۱/۰۴
شرکت کنندگان می بایست تا ساعت ۱۶:۰۰مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۰۳نسبت به تکمیل اسناد مربوطه و بارگذاری در سامانه تدارکات الکترونیک دولت (ستاد) و تحویل اصل پاکت الف (ضمانتنامه شرکت در فرآیند ارجاع کار)لاک و مهرشده به اداره تدارکات درمهلت مذکور و دریافت رسید مربوطه اقدام نمایند.
اطلاعات تماس دستگاه مناقصه گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر در خصوص اسناد مناقصه و ارائه پاکت الف وصورتهای مالی حسابرسی شده
آدرس: خ ولی عصر روبروی پارک ملت خیابان شهید انصاری (صداقت سابق) پلاک ۶۷ طبقه همکف تلفن : ۲۷۶۵۲۲۱۲-۲۷۶۵۲۵۵۵-تلفن همراه ۰۹۱۲۰۰۶۵۹۹۰
شماره حساب –۶۸۰۱۰۰۰۰۴۰۰۱۰۰۰۵۰۶۳۷۰۷۸۳ ب